

รู้ทัน ครรภ์เป็นพิษ

บทความโดย ศ.คลินิก เกียรติคุณ พญ.วิบูลพรรณ ลีตะติง
ราชวิทยาลัยสูติหรีแพทย์แห่งประเทศไทย

หมอชวนรู้

The Medical Council of Thailand

1 รู้ทันครรภ์เป็นพิษ

หมอชวนรู้

รู้ใหม่ว่า ประมาณร้อยละ 2-8 ของคนที่ตั้งครรภ์มีภาวะครรภ์เป็นพิษ ประมาณร้อยละ 10-15 ของสตรีตั้งครรภ์ที่เสียชีวิต เกิดจากภาวะครรภ์เป็นพิษ

อันตราย
แค่ไหน

ใครคือ
กลุ่มเสี่ยง

ป้องกัน
ได้หรือไม่

ตรวจก่อน
รู้ก่อน

ครรภ์เป็นพิษ คือ อะไร ?

1 เป็นภาวะแทรกซ้อนอย่างหนึ่ง ที่เกิดกับหญิงตั้งครรภ์ทำให้เกิดความดันโลหิตสูงมากกว่าหรือเท่ากับ 140/90 มิลลิเมตรปรอท ร่วมกับการมีไข่ขาว (โปรตีน) รั่วออกมาในปัสสาวะและ มีอาการบวมที่ขา มือ หรือ ใบหน้า เป็นต้น

2 สาเหตุที่เกิดยังไม่รู้แน่ชัด อาจเกิดจากหลายปัจจัยร่วมกัน เช่น หลอดเลือดทั่วร่างกายหดตัวนำไปสู่การเกิดความดันโลหิตสูง เลือดไปเลี้ยงอวัยวะต่างๆ ของ ร่างกาย น้อยลงรวม ถึงรบกวนการตอบสนองของระบบภูมิคุ้มกันเกิดความผิดปกติ

อาการอะไรบ้างที่สงสัยว่าเกิดครรภ์เป็นพิษ ?

ครรภ์เป็นพิษ...อันตรายแค่ไหน ?

1 ภาวะนี้จะกระทบกับการทำงานเกือบทุกส่วนของร่างกาย ทำให้เกิดความเสียหายบกพร่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งไต ตับ หัวใจ ระบบการแข็งตัวของเลือดเสียไป

2 ถ้ารุนแรงมาก ๆ เกิดการชัก เลือดออกในสมอง

3 คลอดก่อนกำหนด เนื่องจากแพทย์จำเป็นต้องกระตุ้นให้คลอดเพื่อช่วยเหลือมารดา ทารกที่คลอดออกมามีปัญหาเรื่องการหายใจ และสุขภาพอื่น ๆ

4 รกลอกตัวก่อนกำหนด รกลอกจากโพรงมดลูกก่อนทารกคลอด มีเลือดออกอย่างมาก อันตรายทั้งแม่และลูก

5 HELLP เป็นกลุ่มอาการที่ทำให้เม็ดเลือดแดงแตก ค่าตับอักเสบสูงขึ้น ภาวะเกล็ดเลือดต่ำ ซึ่งรุนแรงมากเพราะเป็นสัญญาณของความเสียหายของอวัยวะในหลาย ๆ ระบบ

6 ครรภ์เป็นพิษ ส่งผลเสียต่อแม่และลูก ถ้ารุนแรงมาก ๆ อาจถึงขั้นเสียชีวิตได้

รู้ทันครรภ์เป็นพิษ

หมอชวนรู้

3

คุณเป็นกลุ่มเสี่ยงหรือไม่

1 ตั้งครรภ์ครั้งแรก

ตั้งครรภ์ลูกแฝด

3 การตั้งครรภ์ที่เกิดจากการปฏิสนธิภายนอกร่างกาย เช่น IVF

4 ตั้งครรภ์ที่อายุไม่เหมาะสม เช่น อายุมากกว่า 35 ปี หรืออายุน้อยไป วัยรุ่น

5 อ้วนหรือน้ำหนักเกินมาตรฐาน

6 เคยเกิดภาวะนี้เมื่อตั้งครรภ์ครั้งที่ผ่านมา

7 มีโรคประจำตัวอยู่เดิม เช่น ความดันสูง เบาหวาน โรคไต

8 ครอบครัวยเคยเกิดปัญหานี้

รักษาได้ไหม

1 ครรภ์เป็นพิษ เกิดเพราะมีการตั้งครรภ์ ดังนั้นวิธีที่ดีที่สุดคือ "การคลอด" เท่านั้น

2 การจะให้คลอดหรือไม่นั้นจะดูรายละเอียดเป็นราย ๆ ไป แต่มีแนวโน้มที่จะไม่รอให้เจ็บท้องเอง ยิ่งหลักว่าลูกในท้องโตแค่ไหน

3 ให้อาลดความดันและยาแก้ชัก

ถ้าไม่ออกจากครรภ์เป็นพิษควรทำอย่างไร

1 ปรีกษาหมอถ้าวางแผนที่จะมีลูก โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าทำอยู่ใน "กลุ่มเสี่ยง"

2 ฝากท้องตั้งแต่นั้น ๆ และไปตรวจตามนัดทุกครั้ง

3 ถ้ามีอาการผิดปกติ ให้รีบไปพบหมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าปวดหัวปวดตรงลึนปี บวมตามขา มือ

ถ้าทำได้ครบทั้ง 3 เรื่องนี้ "ก็ลดความเสี่ยงในการเกิดครรภ์เป็นพิษ"

